

Կ Ա Ր Գ
ՀՍԿԻՉ ԳՐԱՄԱՐԿՂԱՅԻՆ ՄԵՔԵՆԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՄԱՐՄՆՈՒՄ ԳՐԱՆՑՄԱՆ
ԵՎ ԳՐԱՆՑՈՒՄԻՑ ՀԱՆՄԱՆ

1. Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ օրենսգրք) սահմանված կարգով հսկիչ դրամարկղային մեքենայի (այսուհետ՝ ՀԴՄ) պարտադիր կիրառմամբ գործունեություն իրականացնող հարկ վճարողները (այսուհետ՝ ՀԴՄ կիրառողներ) ՀԴՄ-ները հարկային մարմնում գրանցման և գրանցումից հանելու, ժամանակավոր օգտագործման համար ՀԴՄ-ն գրանցելու համար դիմումներ ներկայացնում են հարկային մարմնի հաշվետվություններ ներկայացնելու համակարգի (<https://file-online.taxservice.am>) միջոցով:

2. Հաշվետվություններ ներկայացնելու համակարգ մուտք գործելու համար ՀԴՄ կիրառողներն օրենսգրքի 310-րդ հոդվածով սահմանված կարգով պետք է գրանցված լինեն հարկային մարմնում և համակարգ մուտք գործեն հարկային մարմնից ստացված մուտքի անվանմամբ և գրանցված գաղտնաբառով:

3. ՀԴՄ-ի կիրառումը ժամանակավորապես դադարեցվում է անմիջականորեն ՀԴՄ-ի միջոցով: Անսարքության պատճառով ՀԴՄ-ի միջոցով դրամական հաշվարկների կատարման անհնարինության դեպքում ՀԴՄ-ի կիրառումը ժամանակավորապես դադարեցվում է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրման գրասենյակ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունից կամ ՀԴՄ-ների սպասարկում և նորոգում իրականացնող ընկերությունից (այսուհետ՝ սպասարկման կենտրոն) ժամանակավոր օգտագործման համար ստացված ՀԴՄ-ն ՀԴՄ կիրառողի կողմից գրանցվելու դեպքում:

4. Նոր (չշահագործված) ՀԴՄ-ի կիրառումը, այդ թվում՝ կիրառվող ՀԴՄ-ի սույն որոշմամբ հաստատված պահանջներին համապատասխանող ՀԴՄ-ով փոխարինումն իրականացվում է գործողությունների հետևյալ հաջորդականությամբ՝

1) էլեկտրոնային եղանակով դիմումի ներկայացում հարկային մարմին՝ ձեռք բերված կամ վարձակալված ՀԴՄ-ն գրանցելու վերաբերյալ: Ներկայացված դիմումի հիման վրա ՀԴՄ-ի գրանցման ընթացակարգն իրականացվում է հարկային մարմնի սահմանած կարգով:

2) բավարարված դիմումների հիման վրա «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրման գրասենյակ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կողմից գրանցում հարկային մարմնի տեղեկատվական համակարգում:

3) ՀԴՄ-ի վաճառողի կողմից ՀԴՄ-ի կարգաբերում և դրա առաքման կազմակերպում:

4) հարկ վճարողի պայմանագրի կնքում սպասարկման կենտրոնի հետ, որն ապահովում է դրամական հաշվարկների մասին տեղեկությունների ուղարկման համար ցանցային կապի միջոցների առկայությունը:

5) հարկային մարմնի հաշվետվություններ ներկայացնելու համակարգի և անմիջականորեն ՀԴՄ-ի միջոցով ՀԴՄ-ի ակտիվացում:

5. ՀԴՄ-ի ձեռքբերման դիմումում լրացվում են հետևյալ տվյալները՝

1) ՀԴՄ-ի տեղադրման գործունեության օբյեկտը, որն ընտրվում է հարկային մարմնի տեղեկատվական բազայից: Գործունեության նոր օբյեկտի համար ՀԴՄ-ի կիրառում նախատեսելու դեպքում հաշվետվություններ ներկայացնելու համակարգի միջոցով նախօրոք գրանցվում է գործունեության նոր օբյեկտ:

2) տվյալ օբյեկտում կիրառման համար անհրաժեշտ ՀԴՄ-ների թիվը:

6. ՀԴՄ-ի գրանցման դիմումում լրացվում են սույն հավելվածի 5-րդ կետի 1-ին և 2-րդ ենթակետերում նշված տվյալները:

7. ՀԴՄ-ի ձեռքբերման դիմումը բավարարվում կամ մերժվում է «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրման գրասենյակ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության և հարկային մարմնի կողմից՝ դրանց ստացման օրվան հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

8. Դիմումը բավարարվում է, եթե՝

1) դիմումում սխալներ չեն հայտնաբերվել:

2) սույն հավելվածի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետում նշված՝ ՀԴՄ-ի տեղադրման գործունեության օբյեկտը համապատասխանում է օրենսգրքի 380-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին:

9. Դիմումը մերժվում է՝

1) դիմումով ներկայացված ՀԴՄ-ի տեղադրման գործունեության օբյեկտն օրենսգրքի 380-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին չհամապատասխանելու դեպքում:

2) դիմումով ներկայացված ՀԴՄ-ների գրանցումն այն օբյեկտներում, որտեղից ՀԴՄ-ները սույն հավելվածի 14-րդ կետով սահմանված կարգով հանվել են գրանցումից հարկային մարմնի նախաձեռնությամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարկային մարմինը կներկայացնի այդ օբյեկտներում ՀԴՄ-ները գրանցելու վերաբերյալ դրական եզրակացություն:

10. Բավարարված դիմումի հիման վրա «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների ներդրման գրասենյակ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության կողմից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում ՀԴՄ-ները հարկային մարմնի տեղեկատվական համակարգի ՀԴՄ-ների ենթահամակարգում մուտքագրվում են ՀԴՄ-ի աշխատանքի հետ կապված անհրաժեշտ տվյալները կիրառողին տրամադրվելիք ՀԴՄ-ների վերաբերյալ տվյալները մուտքագրվելուց հետո: ՀԴՄ-ների ենթահամակարգում այդ ՀԴՄ-ներին շնորհվում է «ընթացիկ» կարգավիճակ: ՀԴՄ-ները գործունեության իրականացման վայրի հասցեում կարգաբերվելուց (տվյալների բազաների սինքրոնիզացումից) հետո ստանում են «գործող» կարգավիճակ և ենթակա են կիրառման:

11. Նոր կամ այլ անձանցից ձեռք բերված ՀԴՄ-ն, երբ կիրառվում է միայն որպես հսկիչ դրամարկղային մեքենա կամ միաժամանակ որպես հսկիչ դրամարկղային մեքենա և էլեկտրոնային եղանակով հարկային հաշիվներ և (կամ) այլ հաշվարկային փաստաթղթեր դուրս գրող սարք, գրանցվում է հարկային մարմնի տեղեկատվական բազայում գրանցված՝ գործունեության իրականացման օբյեկտի վրա: Մեկ օբյեկտի վրա կարող են գրանցվել մեկից ավելի ՀԴՄ-ներ: Գործունեության այն օբյեկտներում, որոնք բնակչությանը ծառայությունների մատուցման կամ «Առևտրի և ծառայությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված առևտրի օբյեկտ կամ առևտրի իրականացման վայրի վաճառատեղ են, գրանցված ՀԴՄ-ները կարող են կիրառվել որպես ՀԴՄ կամ միաժամանակ որպես ՀԴՄ և էլեկտրոնային եղանակով հարկային

հաշիվներ և (կամ) այլ հաշվարկային փաստաթղթեր դուրս գրող սարք: ՀԴՄ-ի աշխատանքային ռեժիմը միաժամանակ որպես ՀԴՄ և որպես էլեկտրոնային եղանակով հարկային հաշիվներ և (կամ) այլ հաշվարկային փաստաթղթեր դուրս գրող սարք՝ ապահովում է հարկային մարմնի տեղեկատվական բազայի ՀԴՄ-ների կառավարման համակարգի միջոցով:

12. ՀԴՄ կիրառողի կողմից ՀԴՄ-ն հանվում է գրանցումից հարկային մարմնի հաշվետվություններ ներկայացնելու համակարգում ՀԴՄ-ն գրանցումից հանելու մասին դիմում ներկայացնելու և համապատասխան լիազորություն ունեցող անձի կողմից անմիջականորեն ՀԴՄ-ով գրանցումից հանելու հանձնարարական տալով: Հաշվետվություններ ներկայացնելու համակարգի միջոցով դիմումն անմիջականորեն ՀԴՄ-ից ստացված հանձնարարականով հաստատվելու դեպքում համակարգը ՀԴՄ-ն ավտոմատ հանում է գրանցումից:

13. ՀԴՄ-ն հանվում է գրանցումից՝

1) տվյալ օբյեկտում ՀԴՄ-ի պարտադիր կիրառմամբ գործունեությունը դադարեցնելու դեպքում.

2) տվյալ օբյեկտում գործունեությունը դադարեցնելու, այդ թվում՝ կազմակերպության լուծարման, անհատ ձեռնարկատիրոջ հաշվառումից հանման, նոտարի կողմից գործունեության դադարեցման, անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ նոտարի մահվան դեպքերում.

3) վերակազմակերպվելու արդյունքում անմիջականորեն տվյալ կազմակերպության անվանմամբ ՀԴՄ-ի կիրառումը դադարեցվելու դեպքում.

4) անհատ ձեռնարկատիրոջ և նոտարի մահվան դեպքում, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ կազմակերպությունը լուծարված է, սակայն առկա են հարկ վճարողի անվամբ գործող կարգավիճակով ՀԴՄ-ներ, ՀԴՄ-ները գրանցումից հանվում են հարկային մարմնի նախաձեռնությամբ՝ ՀԴՄ-ն հաշվառումից հանելու համապատասխան հիմքերը հարկային մարմին ստացվելու օրվան հաջորդող 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Սույն կետում նշված դեպքում ՀԴՄ-ն գրանցումից հանելու հայտ չի լրացվում:

14. Կանխիկ դրամով, վճարային քարտերի միջոցով (չիպային, անհայում և մագնիսական), առկայության դեպքում նաև այլ վճարային տեխնոլոգիաների հիման վրա կիրառվող վճարային գործիքներով իրականացվող դրամական հաշվարկների համար օրենսգրքով սահմանված կարգով ՀԴՄ-ի կիրառությունը պարտադիր չլինելու դեպքում, կիրառվող ՀԴՄ-ները գրանցումից հանվում են հարկային մարմնի նախաձեռնությամբ՝ հարկային մարմնի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատողների կողմից, ինչի վերաբերյալ կազմվում է արձանագրություն՝ երկու օրինակից: Կազմված արձանագրության մեկ օրինակը տրամադրվում է տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին: Սույն կետում նշված դեպքում ՀԴՄ-ի աշխատանքն արգելափակվում է հարկային մարմնի կողմից՝ մինչև ՀԴՄ կիրառողի կողմից ՀԴՄ-ն գրանցումից հանվելը: Սույն կետում նշված դեպքում հարկային մարմնի համապատասխան ստորաբաժանման կողմից ՀԴՄ-ի աշխատանքն արգելափակվելու պահին՝

1) ՀԴՄ-ի կարգավիճակը «գործող» լինելու դեպքում ՀԴՄ-ի աշխատանքն արգելափակվում է.

2) ՀԴՄ-ի կարգավիճակը «գործողությունից հանելու ընթացքում» լինելու դեպքում վերականգնվում է «գործող» կարգավիճակը, ՀԴՄ-ի աշխատանքն արգելափակվում է և

առաջարկվում է հարկ վճարողին կրկին ներկայացնել ՀԴՄ-ն գործողությունից հանելու վերաբերյալ հայտ.

3) ՀԴՄ-ի կարգավիճակը «գործողությունից հանված» լինելու դեպքում հարկային մարմնի կողմից ՀԴՄ-ի աշխատանքի արգելափակում չի կատարվում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Է. ԱՂԱԶԱՆՅԱՆ